

F A X E K O M M U N E

Borgmester

Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Mail: Jan.Rasmussen@ft.dk og Signe.Bruunsgaard@ft.dk

Notat vedrørende Faxe Kommunes foretræde for Folketingets Klima-, energi- og bygningsudvalg den 19. januar 2012

Postadresse:
Borgmester
Frederiksgade 9, 4690 Haslev

Telefon 56 20 30 00
Telefax 56 20 30 01
www.faxekommune.dk

Kontoradresse:
Frederiksgade 9, 4690 Haslev

Direkte telefon 56 20 36 87
ansvc@faxekommune.dk

Dato 10. januar 2012
j./sagsnr. 11/23425

En ny start for varmemeforbrugerne i Ørslev-Terslev

Faxe Kommune ønsker hermed at indlede en dialog med Folketingets Klima-, energi- og bygningsudvalg om de helt uholdbare og uacceptable forhold, som de af kommunens borgere, der er tilsluttet Ørslev-Terslev Kraftvarmeværk lever under, og hvor de er tvunget til at betale varmepriser, som ligger på omkring 30.000 kr. årligt - mere end det dobbelte af landsgennemsnittet ¹.

Faxe Kommune foreslår derfor en skrottingsordning for Kraftvarmeværket i Terslev. Alternativt foreslår kommunen en hel eller delvis afgiftsfritagelse for forbrugerne.

Det er Faxe Kommunes vurdering, at der er brug for en statslig involvering for at løse dette samfundsmæssige problem, som vedrører en lille gruppe borgere, der må leve med konsekvenserne af en fejlinvestering, som havde til formål at sikre en bred anvendelse af naturgas, men hvor udviklingen siden har vist, at strategien var helt forkert.

Problemerne for varmemeforbrugerne i Ørslev-Terslev og de øvrige barmarksværker med ekstremt høje varmepriser udgør således i dag reelt en udfordring for hele den statslige energipolitik og for den fremtidige opbakning til og udbredelse af fjernvarme som en grundlæggende god, billig og klimavenlig form for opvarmning.

Det er i den forbindelse værd at bemærke, de 30 værker i landet med de absolut højeste varmepriser tilsammen har mindre end 10.000 kunder - ud af i alt mere end 1,6 mio. danske fjernvarmekunder. De økonomiske tiltag,

¹ 2011: kr. 29.985 årligt pr. enfamiliehus – mod 21.715 kr. årligt i 2008, iflg. Energitilsynets prisstatistik. Til sammenligning er landsgennemsnittet på kr. 13.070, iflg. Dansk Fjernvarme.

der ville skulle løftes for at afhjælpe de strukturelle udfordringer for disse 30 værker, vil i alle tilfælde være af meget begrænset størrelse set i lyset af udgifterne til den samlede energipolitik.

Negativ effekt på lokalsamfundet

Ørslev-Terslev Kraftvarmeværk er opført i 1997 og var oprindeligt et Amba ejet af forbrugerne i Terslev og Ørslev. Fjernvarmeværket blev opført på et tidspunkt, hvor staten anbefalede opførelse af kraftvarmeværker for at udnytte naturgassen til varmemål og samtidig producere elektricitet.

Forbrugerne var således fra statens side stillet i udsigt, at tilslutning til kraftvarmeværket var en økonomisk fordel. Man kan nu konstatere, at stigende gaspriser og faldende el-priser har gjort kraftvarmeværket til et ekstremt dyrt bekendtskab for forbrugerne.

Årsagerne til kraftvarmeværkets høje prisniveau skal findes i den optimistiske vurdering af prisudviklingen på gas og el ved etableringen, det høje varmetab i ledningsnetværket (op til 45 pct.) som følge af et utilstrækkeligt kundegrundlag og værkets relativt store anlægsgæld. Disse faktorer medfører samlet set, at økonomien i værket ikke kan rettes op på det nuværende kundegrundlag og med de nuværende afgifter på værkets produktion. Dette gør efter Faxe Kommunes vurdering et statsligt indgreb nødvendigt, da vi her taler om et samfundsmæssigt problem, som ikke kan isoleres til nogle få borgere, som er kommet i klemme.

De stigende varmepriser er medvirkende til at gøre mange af husene i området direkte usælgelige. Da ejendomspriserne i området samtidig er faldet betragteligt, har beboerne hverken mulighed for at optage lån til at betale udtrædelsesgebyret eller etablere individuel varmforsyning. Dette gælder både beboere, der er omfattet af tilslutningspligten via lokalplanen, og de der ikke er omfattet af denne forpligtelse. Samlet set har den nuværende situation - og den manglende udsigt til forbedring – en meget stor negativ betydning for lokalsamfundet.

En del af de tilsluttede forbrugere har søgt at løse deres egen situation ved at investere i brændeovne m.v. Således aftager de nu kun en beskedent mængde varme fra værket. Dette er medvirkende til at forøge det i forvejen meget store varmetab i ledningsnetværket, og resulterer i yderligere stigninger i varmepriserne for de tilbageværende forbrugere.

Faxe Kommune har forgæves søgt at løse problemstillingen. Senest i 2010 har kommunen nedsat et udvalg, bestående af lokalpolitikere og forbrugere, der har til formål at undersøge forskellige muligheder for at finde en varig løsning på problemerne med høje varmepriser. Udvalget har bl.a. undersøgt, om det kommunalt ejede forsyningsselskab, Faxe Forsyning kan levere varmen billigere, hvis selskabet overtog værket fra E.ON. Desuden er det undersøgt, om kommunen kan kræve værket nedlagt. Senest har E.ON ladet udarbejde en rapport til udvalget, som bl.a. dokumenterer, at fjernvarmen i Ørslev-Terslev ikke er eller kan blive det

billigste alternativ til fjernvarmen uanset hvilke andre brændselsformer, der investeres i.

Trods de mange løsningsforslag og forslag på samarbejde med såvel det kommunalt ejede forsyningsselskab, Faxe Forsyning, lokale landmænd og Haslev Fjernvarmeværk, har der således ikke vist sig en brugbar lokalt funderet løsning for Ørslev-Terslev. Ingen af de lokalt funderede løsninger, der har været drøftet vil kunne resultere i væsentligt lavere varmepriser end tilfældet er i dag.

Faxe Kommune ønsker på denne baggrund at fremsætte nogle forslag til statslig involvering, som vil kunne sikre en varig og fornuftig løsning på situationen for varmemeforbrugerne tilsluttet Ørslev-Terslev Kraftvarmeværk. Samtidig kan indgrebet være et foregangsprojekt for de i alt 30 værker i Danmark, hvis varmepriser ligger markant over landsgennemsnittet.

Faxe Kommune er bl.a. blevet ansporet hertil af regeringens energiudspil, hvor der konkret foreslås " en målrettet rådgivning og øget fleksibilitet i brændselsvalg for de op til 30 fjernvarmeværker med de højeste varmepriser". Samtidig er Faxe Kommune vidende om, at løsningsmodeller for de dyreste barmarksværker konkret er til drøftelse blandt Folketingets partier i forbindelse med de igangværende energiforhandlinger.

Forslag til løsninger af problemet for varmemeforbrugerne i Ørslev-Terslev

A) Skrotningsordning

Kraftvarmeværket skrottes – individuelle VE-løsninger for borgerne

Faxe Kommunes primære forslag er en skrotningsordning, da hverken Faxe Kommune eller forbrugerne vurderer, at en løsning baseret på det eksisterende værk er mulig. Faxe Kommune vurderer, at en skrotningsordning med beskedne økonomiske konsekvenser vil kunne løse problemet for de få, hårdt trængte borgere, som denne beklagelige situation berører.

Faxe Kommune er af den grundlæggende opfattelse, at værket i Ørslev-Terslev er født med en række indbyggede problemer, som i dag afspejler sig i de ekstremt høje varmepriser, og at det i realiteten aldrig skulle have været bygget.

En løsning på varmepriserne, som tager udgangspunkt i det eksisterende værk, vil kræve betydelige særregler og/eller øremærkede støttemidler. Derfor kunne meget tale for, at værket skrottes og der startes forfra med nye, bæredygtige energiløsninger for de eksisterende varmemefbrugere.

Udgifterne hertil kan forventes at overstige 15 mio. for værket – samt indebære massive investeringer for borgerne. Udgifterne på værket kan finansieres via en skrotningsordning fra statslig side i

erkendelse af, at det oprindeligt var på statens initiativ, at værket blev etableret med sine indbyggede svagheder. Uden en sådan ordning, kan det ikke forventes at ejeren E.ON vil nedlægge værket. Udgifter til borgernes individuelle VE-løsninger vil afhænge af, hvilke støtteordninger staten vil iværksætte i forbindelse med den kommende energiaftale. Endvidere anbefales en finansieringsordning med billige lån til de berørte til køb af klimavenlige VE-løsninger.

En skrotningsordning for værket vil således skulle finansiere den resterende gæld i værket, nedrivning af værket, samt bidrage til at borgerne kan investere i individuelle varmeløsninger.

Konkrete forslag

- Skrotningsordning til afvikling af værkets gæld og nedrivning af værket
- Særlig støtteordning til individuelle VE-løsninger for berørte borgere

B) Afgiftsfritagelse, hel eller delvis

Den store del af varmeprisen, som udgør afgifter til staten, bortfalder helt eller delvist

Såfremt en skrotningsordning ikke er gennemførlig, er afgiftsfritagelse en alternativ løsning.

Varmeproduktionen i kraftvarmeværker som Ørslev-Terslev og forbruget af varmen er pålagt en række forskellige statslige afgifter, der samlet set har en stor indvirkning til den endelige varmepris for forbrugerne. Varmekunderne i Ørslev-Terslev betaler således i dag op til 10.000 kr. om året i afgift til staten.

Jf. formuleringen i "Vores energi", som er citeret ovenfor, er Faxe Kommune vidende om, at Folketingets partier p.t. drøfter muligheden for at indføre frit brændselsvalg for de 30 dyreste barmarksværker. Dette vil muliggøre en omstilling til en form for vedvarende energi – f.eks. træflis eller træpiller – som i dag er fritaget for afgift. Men en sådan omstilling kan ikke gennemføres uden betydelige nyinvesteringer i værket – formentlig vil det nødvendiggøre opførelse af en helt ny kedel i tilknytning til det eksisterende varmeværk.

Dette vil resultere i en markant forøgelse af værkets gæld – formentlig i størrelsesordenen 10-15 mio. kr. Denne gæld skal der afdrages på, og besparelsen for varmekunderne vil dermed blive reduceret ganske betydeligt, og de ekstremt høje varmepriser vil derfor fortsat bestå – måske med en lille reduktion, men slet ikke

med et beløb, som bringer prisen bare i nærheden af landsgennemsnittet.

Frit brændselsvalg kan derfor ikke forventes at løse problemet med de høje priser for varmekunderne i Ørslev-Terslev på hverken kort eller mellemlangt sigt.

Et alternativ til forslaget om fleksibelt brændselsvalg kunne imidlertid være at fritage værket helt eller delvist for de nuværende afgifter på naturgas. Derved opnås konkrete besparelser for forbrugerne - uden at ændre på statens afgiftsprovenu i forhold til omstilling til afgiftsfri brændsel. Med andre ord vil provenuet for staten være det samme, men forbrugerne vil undgå at øge deres kollektive gæld i værket markant.

Konkret kunne der være tale om en målrettet afgiftsfritagelse for Ørslev-Terslev Kraftvarmeværk - og andre værker i tilsvarende situation - eller indførelse af et afgiftsloft for varmekunder tilknyttet de dyreste barmarksværker.

En variant heraf kunne være en regelændring, således at forbrugerne fremover alene skal betale afgifter for den varme de hver især forbruger - og ikke for den varme der ikke forbruges, men går tabt i distributionsnettet. Dette vil have en væsentlig betydning for et værk som Ørslev-Terslev, da distributionsnettet har et varmetab på ca. 45 pct.

Konkrete forslag

- Målrettet afgiftsfritagelse for værket i Ørslev-Terslev
- Indførelse af et afgiftsloft for de dyreste barmarksværker
- Nyt afgiftssystem, hvor forbrugerne alene betaler afgift af den varme de får leveret – og ikke den varme der produceres

Det er Faxe Kommunes forhåbning, at vi med dette bidrag vil have øget forståelsen for det samfundsmæssige behov for at finde en løsning for varmekunderne tilknyttet værket i Ørslev-Terslev – såvel som de øvrige varmekunder andre steder i landet, som står i en tilsvarende situation.

Vi ser frem til en dialog med udvalget om disse spørgsmål og de idéer, vi har fremlagt.

Venlig hilsen

Knud Erik Hansen
Borgmester

Ole Møller
Kommunaldirektør

